

houding kunnen voeren en hun enkelvoudige jaarrekening kunnen opstellen in een andere munt dan de euro. In beginsel moeten de bedragen in de jaarrekening – ook van de in België gevestigde bijkantoren die een jaarrekening moeten opstellen – in euro worden uitgedrukt.

In uitzonderlijke gevallen is het opstellen van een jaarrekening in euro niet aangewezen. Door ontstane wisselkoers- of omrekeningsverschillen zou de economische werkelijkheid vertekend kunnen worden. Het Belgische bijkantoor kan een andere functionele valuta dan de euro hebben (zie: CBN-advies 117/3). Wanneer de werkzaamheden van het bijkantoor in hoofdzaak worden uitgeoefend buiten de eurozone en het grootste deel van haar tegoeden en verplichtingen en van haar resultaten in deze muntzone moeten worden gesitueerd is een afwijking op het verplichte gebruik van de euro mogelijk. De afwijking voor het voeren van de boekhouding en het opstellen van de jaarrekening in een andere munt dan de euro zal slechts voor drie opeenvolgende boekjaren gegeven worden.

(ii) CBN-advies 2013/1 – De boekhoudkundige verwerking van (pseudo-)fusies van verenigingen en stichtingen

De wet van 30 december 2009 heeft in het W.Venn. en in de VZW-wet een aantal bepalingen ingevoegd op grond waarvan verenigingen en stichtingen een reorganisatie kunnen doorvoeren via de inbreng van een gemeenschap of een bedrijfstak, volgens de regels die het W.Venn. hiertoe voorschrijft. Zoals hierboven beschreven heeft het KB van 18 december 2012 voor zulke reorganisaties (ook wel “pseudo-fusies” genoemd) een regeling inzake boekhoudkundige continuïteit ingevoerd. Het CBN-advies legt uit hoe de actief- en passiebestanddelen moeten worden opgenomen in de boekhouding van de overnemende (internationale) vereniging of stichting tegen de waarde waarvoor zij in de boekhouding van de overdragende vereniging of stichting voorkwamen. Het advies bevat ook vier praktische voorbeelden.

FSMA-aanbeveling 2013-06 in verband met de oproepingen tot de algemene vergadering (27 februari 2013)

VENNOOTSCHAPPEN

Naamloze vennootschap – Algemene vergadering van aandeelhouders

SOCIETES

Société anonyme – Assemblée générale des actionnaires

De inwerkingtreding op 1 januari 2012 van de wet betreffende de uitoefening van bepaalde rechten van aandeelhouders in beursgenoteerde vennootschappen bracht enkele ingrijpende wijzigingen met zich mee met betrekking tot de oproeping tot de algemene vergadering. Deze oproeping moet sindsdien o.m. wat betreft de wijze, termijn en inhoud aan nieuwe voorwaarden voldoen, met name voor de genoteerde vennootschappen.

De vaststelling dat deze nieuwigheden door de emittenten nog onvoldoende toegepast werden bracht de FSMA tot de publicatie van een aanbeveling op 27 februari 2013.

Aan de hand van concrete tekstvoorbeelden wordt uitgelegd op welke manier een oproeping melding moet maken van de toelatingsvoorwaarden tot de algemene vergadering, alsook het recht om te behandelen onderwerpen op de agenda van de algemene vergadering te laten plaats en om voorstellen tot besluit in te dienen. Voorts wordt ook de informatie behandeld die de oproeping moet bevatten over het recht om vragen te stellen, de wijze om bij volmacht te stemmen, de manier waarop beschikbare stukken kunnen worden verkregen en de agendapunten.

Rechtspraak/Jurisprudence

Hof van beroep Brussel 17 januari 2013

Zaak: 2011/AR/987

VENNOOTSCHAPPEN

Naamloze vennootschap

SOCIETES

Société anonyme

Ten gevolge van de neergang van het vroegere Fortis hadden een groep kleinere Fortis aandeelhouders een proces ingespannen tegen de Nederlandse Staat en De Nederlandsche Bank (DNB). Op het ogenblik van de moeilijkheden in 2008 heeft de Nederlandse Staat beslist om de Nederlandse activiteiten van de Fortis groep te kopen voor 16,8 miljard euro in plaats van over te gaan tot een eerder afgesproken herkapitalisatie. In onderhavig geschil verwijten de betrokken Fortis aandeelhouders de Nederlandse Staat om het akkoord tot herkapitalisatie van Fortis Bank Nederland niet te hebben nagekomen, de statuten niet te hebben nageleefd, de goede trouw te hebben geschonden en misbruik te hebben gemaakt van de zwakheid van Fortis. In eerste aanleg vingen de aandeelhouders bot. De Nederlandse Staat en DNB beriepen zich immers met succes op de exceptie van immuniteit van jurisdictie.

De aandeelhouders trachtten voor het hof van beroep de rechtsmacht te rechtvaardigen op basis van artikel 11 van het Europese verdrag aangaande de immuniteit van Staten van Balen van 16 mei 1972. Het hof van beroep verwierpt echter deze toepassing aangezien de eis niet gaat om herstel van materiële of lichamelijke schade, wel om een eis tot schadevergoeding omwille van quasi delictuele fouten die beweerd worden te zijn begaan door Nederland bij de reddingsoperatie. Het hof van beroep stelt dat er geen gelijkschakeling kan plaatsvinden tussen een waardevermindering van aandelen en materiële schade.

Artikel 24 van hetzelfde verdrag houdt een uitzondering in op de immuniteit, die maakt dat staten kunnen erkennen dat de rechtbanken procedures tegen een andere contractstaat aanvaarden, wat het geval is voor België en Nederland. Deze uitzondering geldt echter niet wanneer het gaat om handelingen gesteld in het algemeen belang (*acta jure imperii*). Wat hieronder dient te worden verstaan maakt het verdrag niet duidelijk. Met verwijzing naar de inleiding van het verdrag en onderzoek naar de bronnen van het internationaal recht oordeelt het hof van beroep dat de financiële stabiliteit van het land garanderen onderdeel uitmaakt van het verzekeren van sociale en economische duurzaamheid, waardoor er wel degelijk is opgetreden in uitoefening van de publieke macht.

Wat betreft DNB worden in quasi gelijke mate dezelfde grieven opgeworpen door de aandeelhouders. Gesticht door de Nederlandse Staat combineert DNB de taak van nationale bank en controleautoriteit voor de Nederlandse financiële instellingen. Hierdoor valt DNB onder artikel 27 van het Europees verdrag en geniet diensgevolge eveneens immuniteit voor daden uitgeoefend in het kader van de publieke macht. Het beroep wordt dus in zijn geheel ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

Hof van beroep Luik 14 februari 2013

Zaak: 2011/RG/1793

VENNOOTSCHAPPEN

Bepalingen gemeen aan alle vennootschappen – Verplichtingen tussen vennoten – Leeuwenbeding SOCIETES

Dispositions communes à toutes les sociétés – Engagements des associés entre eux – Clause léonine

Het hof van beroep te Luik diende zich uit te spreken over een klassieke toepassingsvraag van leonijns beding, waarbij een financieringsvennootschap inschrijft op de aandelen van een vennootschap en tegelijkertijd van de overige aandeelhouder een uitstap bedingt aan vooraf gekende voorwaarden. *In casu* had de investeerder in een aandeelhoudersovereenkomst van de andere aandeelhouder bekomen dat laatstgenoemde de aandelen gehouden door de investeerder na 8 jaren zou terugkopen aan een overeen te komen prijs, die echter niet lager mocht zijn dan de instapprijs vermeerderd met 2,5% per jaar. De investeerder vordert de terugkoop van zijn aandelen, maar de andere aandeelhouder argumenteert dat voornoemd beding leonijns is en dus ongeldig.

Verwijzend naar het arrest van het Hof van Cassatie van 29 mei 2008, dient volgens het hof van beroep te worden onderzocht of de operatie kan worden gerechtvaardigd in het belang van de betrokken vennootschap en aldus dienend is voor haar maatschappelijk doel. De investeerder was duidelijk een financiële partner en de portage had een puur financieel doel. Alhoewel de investeerder

recht had op een zetje in de raad van bestuur, werd volgens het hof niet aangetoond dat de investeerder de intentie had om actief deel te nemen aan het bestuur van de vennootschap. Het is volgens het hof normaal dat een financiële investeerder recht heeft op een of meerdere zitjes in de raad van bestuur om de vennootschap te kunnen bijstaan maar vooral om haar investering te kunnen opvolgen.

Uiteraard nam de investeerder haar deelneming in de vennootschap niet louter in het belang van die laatste, maar eveneens uit eigen belang. In toepassing van de laatste rechtspraak van het Hof van Cassatie moet volgens het hof van beroep worden onderzocht of het belang van de investeerder niet disproportioneel is met het maatschappelijk belang van de vennootschap. Het hof beslist dat *in casu* dit niet het geval was op basis van de prijs die was bedongen (instapprijs + 2,5% per jaar). Bovendien had de investering toegelaten dat de vennootschap haar eigen vermogen had kunnen versterken met vers aandeelhouderskapitaal (i.p.v. een lening te moeten aangaan) en rustte de verplichting tot terugkoop niet op de vennootschap zelf maar op de andere aandeelhouder.

Het hof van beroep besluit dan ook dat de portageclausule perfect legitiem is en conform het vennootschapsbelang van de betrokken vennootschap.

5. INTELLECTUELE EIGENDOM, RECHT EN TECHNOLOGIE/DROITS INTELLECTUELS, DROIT ET TECHNOLOGIE

*Grégory Sorreaux*⁹

Wetgeving/Législation

Règlement du Parlement et du Conseil n° 608/2013/UE du 12 juin 2013 concernant le contrôle, par les autorités douanières, du respect des droits de propriété intellectuelle

DROITS INTELLECTUELS

Respect des droits – Droit international et européen – Douane

INTELLECTUELE RECHTEN

Rechtshandhaving – Internationaal en Europees recht – Douane

Le nouveau règlement n° 608/2013/UE encadrant l'action des autorités douanières en matière de contrefaçon a été publié au Journal Officiel le 29 juin 2013.

Ce règlement abroge le règlement n° 1383/2003/CE et s'appliquera à compter du 1er janvier 2014.

⁹ Avocat Simont Braun.